

Urheilijasta valmentajaksi

VALMENNUSOSAAMISEN HANKE

Jukka Salonen / Satu Luoto

Liiton rakenteiden analyysi ja uudistus

JOHTAMISEN KEHITTÄMISEN HANKE

Tiedolla johtamisen mahdollistaminen

TILANNEKUVAN LUOMISEN HANKE

21.4.2022

Jukka Salonen

2024

Kyselyn vastaukset

Valmentakoulutuksen kysely toteutettiin Microsoft Officen Forms lomakkeella 15.5-26.5.2022 välisenä aikana (Marko Keskitalo).

Kysely lähetettiin 98 SAL:n valmennuskoulutukseen osallistuneille henkilölle ja kyselyyn vastasi 44 hlö vastausprosentin olleessa 45 %

Kyselyn kaikki vastaukset olivat nimettömiä.

Valmentajakoulutuksen kysely, 15-26.2022

1. Millaisen ohjaaja/valmentajakoulutustason olet suorittanut?

Valitse korkein tämänhetkinen koulutustasosi.

- Ohjaaja
- VOK1
- VOK2
- VOK3
- VAT
- VEAT
- AMK / LitK
- LitM tai korkeampi koulutustaso
- Ei ohjaaja-valmentajakoulutusta / aktiivi urheilija

2. Minä vuonna olet käynyt koulutuksen?

3. Millaisen arvosanan antaisit nykyiselle SAL Valmentajakoulutukselle?

(asteikko 1 kelvoton - 5 erinomainen)

Perustele vastauksesi:

4. Miten kehittäisit koulutuksien oppimisympäristöä (Claned)?
5. Mihin osa-alueisiin koulutuksissamme tulisi mielestäsi tulevaisuudessa erityisesti panostaa?
6. Millaisen valmiuden valmentajakoulutus on antanut valmennusosaamiseesi?
(1 kelvoton - 5 erinomainen)
Perustele vastauksesi:
7. Oletteko edelleen yhteydessä koulutuksesi muihin osallistujiin vaihtaen ajatuksia ja ideoita?
Perustele: Mitä hyötyjä olette saaneet tai miksi ette ole olleet yhteyksissä?
8. Miten olet päivittänyt valmennusosaamistasi ja miten sinua on ohjattu jatkokoulutuksiin?
9. Miten urheilijoiden siirtymistä uransa jälkeen valmentajiksi voitaisiin edistää?
10. Jos olet vielä nykyinen urheilija, oletko harkinnut valmentajaksi siirtymistä?
Perustele; miksi / miksi et.

11. Millaisena mielestäsi urheilijat kokevat suomalaisen ampumaurheilun valmennuksen tason?
(1 kelvoton - 5 erinomainen)

Perustele vastauksesi:

12. Mitä Suomen Ampumaurheiluliiton tulisi tehdä, jotta valmentajuus olisi houkutteleva vaihtoehto?

13. Millainen valmennusorganisaatio olisi mielestäsi paras malli suomalaiselle ampumaurheilulle?

14. Voisiko SAL:n alueet ottaa vastuulleen tehoryhmävalmennuksen?

Perustele vastauksesi.

15. Oletko halukas valmentajakoulutukseen, jos SAL osallistuu kustannuksiin
esim. maksamalla kurssimaksun?

Kyselyn tulokset

Vastauksien numeraalisia tuloksia esitetään aluksi kaikkien vastanneiden keskiarvoina, tämän jälkeen koulutustason perusteella ja lopuksi koulutuksen ajankohdan mukaisesti (alle 5 v, alle 10 v ja yli 10 v).

Tämän jälkeen vastauksien analysoinnin pohjalta esitetään lyhyesti pohdintaa tuloksista.

Valmentaja koulutus	N	Millaisen arvosanan antaisit nykyiselle SAL valmentajakoulutukselle?	Millaisen valmiuden valmentajakoulutus on antanut valmennusosaamiseesi?	Millaisena mielestäsi urheilijat kokevat suomalaisen ampumaurheilun valmennuksen tason?
Ohjaaja	(1)	4	4	4
VOK 1	(13)	2,92	2,92	3
VOK 2	(15)	3,27	3,27	3,27
VOK 3	(5)	2,8	3,4	3,4
VAT	(2)	3	3,5	3,5
AMK/ LitK	(2)	4	4	3
LitM	(2)	3	4,5	3,5
Ei koulutusta	(4)	2,5	1,25	3
Kaikki YHT	(44)	3,07	3,11	3,20

(asteikko 1 kelvoton - 5 erinomainen)

Huomioitavaa....

Esim. ”Ei koulutusta –taso” (n=4)

Vähäisen osallistujajoukon puolesta vastaukset eivät ole kovinkaan luotettavia eivätkä vastaajat osaa kertoa välttämättä koulutuksen sisällöistä mutta kertovat miltä valmentajakoulutus vaikuttaa ns. ulkopuolisen silmin.

Tuloksien kirjallisia vastauksia ei voi suoraan julkaista, koska niiden perusteella saa lajin parissa oleva selville kuka on kuka kyseisen vastauksen on antanut. Tämä toistuu myös muissa osioissa. Tässä mukana esim. VOK3-tason koulutuksessa oleva mutta ei vielä valmistautunut henkilö.

Koulutuksien vuosivertailut

Vertailussa huomioitu koulutuksia kolmelta eri aikakaudelta (alle 5 v, alle 10 v ja yli 10 v koulutuksesta). Koulutuksen ajankohtien osalta vertailussa on mukana vain numeraaliset keskiarvot.

Vastauksista jätettiin pois 8 vastausta, joko sen johdosta ettei ohjaaja-valmentajakoulutusta oltu suoritettu tai vastauksesta ei ilmennyt suoritettun koulutuksen ajankohta.

Koulutuksen vuosivertailu	Millaisen arvosanan antaisit nykyiselle SAL valmentajakoulutukselle?	Millaisen valmiuden valmentajakoulutus on antanut valmennusosaamiseesi?	Millaisena mielestäsi urheilijat kokevat suomalaisen ampumaurheilun valmennuksen tason?
N			
Alle 5 vuotta (21)	3,19	3,29	3,29
Alle 10 vuotta (8)	3,0	2,88	2,88
Yli 10 vuotta (7)	3,0	3,86	3,57

(asteikko 1 kelvoton - 5 erinomainen)

Pohdintaa...

- * Yleisesti ottaen kirjoitettiin paljon perusteluita vastauksille -> halutaan muutosta
- * Vastausten perusteella yleisarvosana SAL:n ohjaaja- ja valmentajakoulutuksesta on aavistuksen positiivisella tasolla mutta selkeästi niitä tulisi kehittää ja uudistaa.
- * Etenkin lajiosioiden sisällöt kaipaavat kehittämistä kaikilla koulutustasoilla.
- * Yleisesti trendinomaista oli, että koulutuksen arvostus ja sen hyödyt sekä urheilijoiden arvostuksen arviointi kohosivat koulutuksen tason myötä.
- * Koulutuksen ajankohdan tarkastelu osoitti, että kriittisimpiä olivat ne joiden koulutuksesta oli alle 10 vuotta mutta yli 5 vuotta.
- * Koulutuksen jälkeen oltiin aktiivisemmin yhteydessä muihin valmentajiin ja verkostoiduttiin kun koulutustaso nousi.
- * Haasteeksi nousi usein ammuntalajien väliset erot (lajikulttuuri ja tekninen suorittaminen)

- * Alueiden vastuu tehoryhmävalmennuksesta muisteltiin olleen alkuperäinen ajatuskin ja se sai varovaista kannatusta.
(Liittovaltuuston Pj:n kutsumana SAL -alueiden puheenjohtajien Teams kokouksessa tehoryhmävalmennuksen liittäminen alueen toimintaan sai lähes yksimielisen kannatuksen)
- * Vastauksista löytyi hyviä yksittäisiä kommentteja valmennuksen ja valmennuskoulutuksen kehittämiseen.
- * Valmennukseen ja sen koulutukseen kaivataan uusien teknologioiden tehokkaampaa hyödyntämistä (Scatt, Noptel, Coachtech mainittuina) myös lajikirjallisuuden hyödyntäminen nykyisin puutteellista.
- * Nykyinen koulutusympäristö arvioitiin neutraaliksi tai hiukan hankalaksi käyttää,
- tehtävien määrää kommentoitiin suureksi.
- * Ammattilaisuus ja valmentajien tason nosto useasti toiveena
- * Lähtökohtaisesti maksuton koulutus saa kannatusta

Mitä Suomen Ampumaurheiluliiton tulisi tehdä jotta valmentajuus olisi houkutteleva vaihtoehto?

Oltuani ainakin 15 vuotta mukana tehoryhmän toiminnassa ja käytettyäni siihen satoja päiviä vapa-aikaani ja ajettuani tuhansia ja taas tuhansia kilometrejä muutaman pennin kilometrikorvauksella, en kuullut liiton suunnasta kertaakaan sanaa "kiitos". Olen toiminut monissa organisaatioissa ja yhteisöissä, SAL on niistä ylivoimaisesti primitiivisin.

Panostaa koulutuksien laatuun ja tehdä koulutuksista riittävän edullisia.

Tehdä kynnyks matalammaksi tulla koulutuksiin. Ihan pieniä tietoiskuja eri osa-alueista kisojen yhteydessä esim. olisi jo hyvä aloitusportti. Myöskin antaa tukea seuroille, että ne kouluttaisi ihmisiä seuran toiminnassa valmentajiksi ja sitten myöskin näille voisi antaa vähän rahallista tukea ja tehdä koko homma vähän ammattimaisemmaksi. Ammunnassa on vaan maajoukkuevalmentajat tällä hetkellä jotka saavat rahallista tukea (palkkaa) valmennuksesta kaikki muut tekevät aikalailla talkoilla. Usein määrätietoiset urheilijat ovat myöskin määrätietoisia siviilissä jos ne huomaa että valmentajapuolelle ei ole mitään järkeä lähteä taloudellisesti kun ne lopettaa uransa niin ne hakee kyllä muille aloille. Jotkuthan voi tehdä valmennusta rakkaudesta lajiin, mutta kynnyks alkaa tehdä sitä heti uran jälkeen on iso, mutta jos ei oteta koppia urheilijoista kun ne lopettaa niin ne häviää aika varmasti ikuisiksi ajoiksi.

Muutamia koppeja...

- ” Niillä tiedoilla joita kouluttajilla oli niin ne oli hyvin vaatimattomat ei sieltä oikein mitään saanut. ”
Paremmiin sai kun suoritin kansainvälisen B tason, jossa oli kansainvälisiä valmentajia kertomassa asioista
- ” Ihan hyvä perustason koulutus.”
- ” Yleisosioiltaan ihan ok, mutta lajivalmentamiseen en saanut niitä eväitä, mitä olin toivonut ja etukäteiskyselyssäkin tarpeikseni/toiveikseni kirjannut.”
- ” En saanut oikeastaan mitään kättä pidempää varsinaisen ampumisen valmentamiseen käytännössä. Kivääripuolella mm. biomekaniikkaa käytiin läpi paremmin, pistoolissa jäätiin aika tyhjille. Oheisharjoitteita, ravitsemusta, herkkyykskausia ym. käytiin kyllä, mutta niiden hyödyntäminen seuratasolla on kovin vähäistä vaikka ymmärrän niiden merkityksellisyyden toki urheilijan elämässä. ”
- ” Tarvitaan lajikohtaisia yksinkertaisia työkaluja ja valmiita malleja, joita viedä ruohonjuuritasolle.”
- ” Koulutus keskittyi tarkkuuslajeihin, mikä sinänsä on ymmärrettävää, kun lajit ovat niin pieniä. Valitettavasti yhteinen kosketuspinta muiden lajien kanssa on häilyvä. Ampumalajit ovat keskenäänkin niin erilaisia, että perustason valmennus vaatii jo hyvin erilaista focusta esim. IPSC vs. Ilmakivääri.”
- ” Mentaali valmentamiseen, koska henkiselällä puolella moni asia tapahtuu. ”

Muutamia koppeja...

- * Enemmän itse opiskelua ja pitemmässä aika välissä. Nykyiset päävalmentajat vois tulla kertomaan ajatuksia lähijaksoille ja tulla tutustumaan kun ollaan valmennus tilanteessa kentällä.
- * Laji osaamiseen henkiseen valmennukseen kotimaisin voimin ei hyvä että on ulkomainen henkinen valmentaja ei välttämättä ole samasta kulttuurista ei tiedä Suomalisten henkisestä tasosta kuin kotimainen valmentaja.
- * Koulutus ilmainen jos joku uhraa aikansa kouluttautua valmentajaksi niin se tuntee, että hänen kokemustaan tarvitaan
- * Tehoryhmästä on jäänyt kuva, että rahastaminen on päällimmäinen asia, yhteydenpito nuoriin on sattumanvaraista, leireille kutsu parin päivän varoituksella. Tätä toimintaa ei kannata jatkaa päivääkään, tehoryhmä pistooli.
- * Huipun tasoon ollaan nyt käsittääkseni tyytyväisiä, mutta aluetasolla ei ole systemaattista valmennustoimintaa tai se nojaa yksittäisten aktiivien varassa
- * Nyt on menty paljon parempaan suuntaan. Mutta olemme jäljessä tällä hetkellä moneen muuhun valtioon verrattuna.
- * Tällä hetkellä, vuonna 2022, Suomessa on ulkomaalaiset päävalmentajat joka lajissa, joilla riittää osaamista ja taitoa käsitellä urheilijoita. Heidän apunaan toimii suomalaisia, joita kaikkia en tunne enkä tiedä, mutta hyvässä opissa ovat ja kun omaa tekemisen pohjaakin on, ei tilanne ole laisinkaan huono.